

ИЗЛИЗА
Вторникъ Петъкъ
Срѣда и Недѣля
 Абонаментъ за България:
 За година . . . 16 лв.
 6 м-ца . . . 8 лв.
 3 м-ца . . . 5 лв.
 За странство:
 За година . . . 30 лв.
 6 м-ца . . . 15 лв.
 винаги прѣдплатя.
 Единъ брой 10 стот.

ТЪРГОВСКИ ФАРМЪ

LE PHARE DU COMMERCE.

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледѣлие и индустрия.

Телефонъ въ Варна № 223.

Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

Варн. Градска Библиотека

Тукъ

За обявения:
 гармонденъ редъ на 1-ва
 стр. 1 лв., на II-ра и III
 стр. по 70 ст. на IV-та
 стр. 20 стотинки.

за по-вече обнародванія
 се прави особено спо-
 разумение.

Съобщения, рѣкописти и
 суми се изпращат до
 уредника: П. Драгулевъ.

Единъ брой 10 стот.

К. Берлиновъ & С-ие
БУРГАСЪ.
 Клонове: Варна, Русе, София, Пловдивъ и Сомовитъ.
 Доставка чрезъ Деде-Агачъ
Портсайтска морска соль, БЛА и съвършено СУХА,
 която пуна въ продажба.

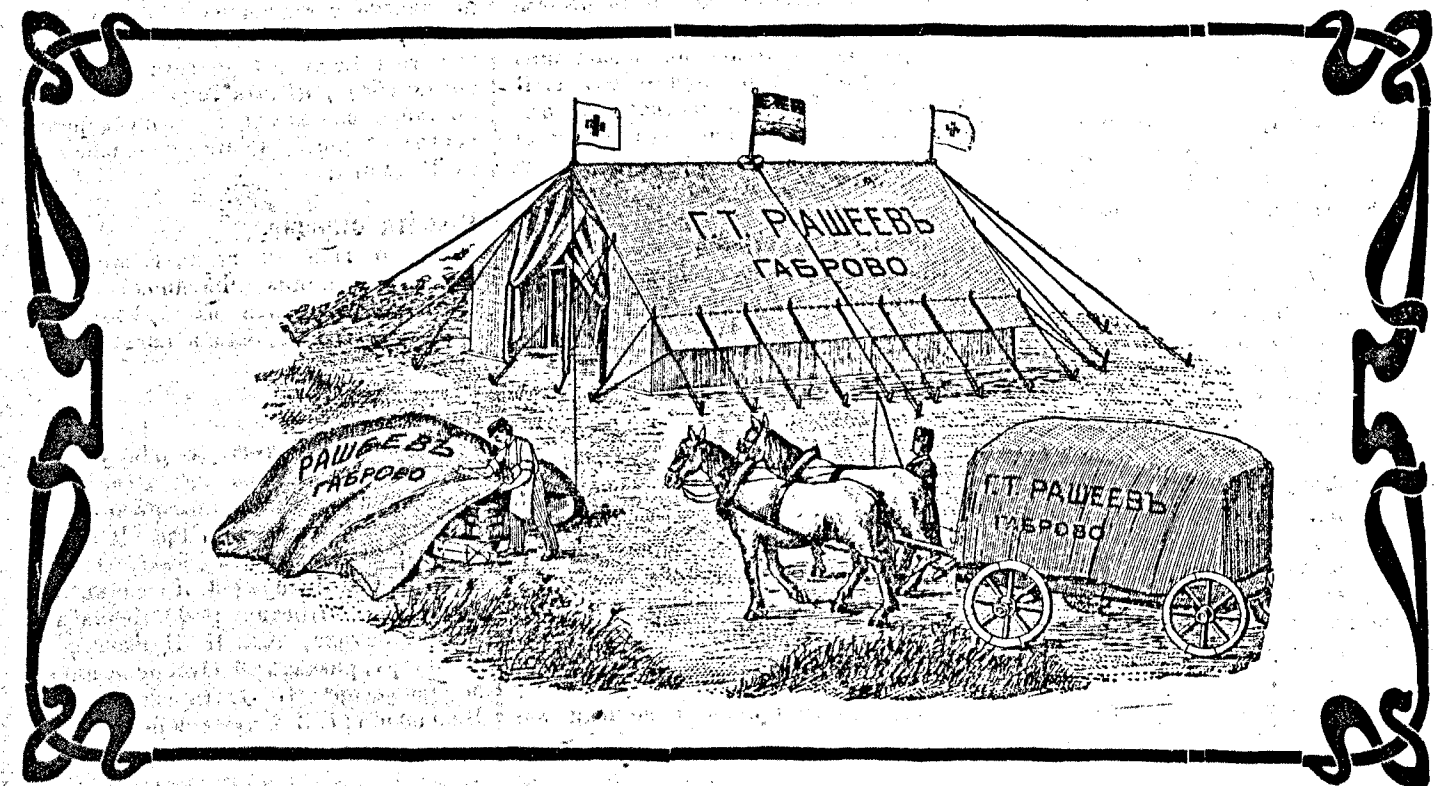
Парна Модерна Сапунена Фабрика
Ж. Посторино & Со.
БУРГАРЪ

АЛЕКСАНДРЪ П. ХРИСТОВЪ
КОМИСИОНЕРЪ-ЕКСПЕДИТОРЪ
(отъ фирмата П. Христовъ & С-ие въ Варна)
ВЪ ДЕДЕ-АГАЧЪ.
 Комисиона, експедиция, покупка-продажба на стоки.
 Телеграфически адресъ: Христовъ.

Ст. П. Братовановъ & Сам. И. Пардовъ
КОМИСИОНЕРИ-ЕКСПЕДИТОРИ
РУСЕ.
 Прѣдставителство, митническо посредничество и прѣдставители на
 международни транспорти.
 Телегр. адресъ: Братовановъ. Телефонъ № 419.

АМЕРИКАНСКИ ВЪРШАЧКИ
ФАРКАРЪ
 Специално пригодени за нашитъ храни съ и безъ апаратъ
 за дребна плѣва. Вършачкитѣ ФАРКАРЪ сж чай-произво-
 дителни, здрави и практични за работа; лекоподвижни и
 пригодни за движение изъ нашитѣ птчица.
ГДЕТО СЕ ВЪВЕДЕ ФАРКАРЪ ТАМЪ ФАРКАРЪ ИЗМЪСТЯ
всички други вършачки; а фаркаровитѣ машини работятъ
по цѣля свѣтъ.
 УСЛОВИЯ НА ИЗПЛАЩАНЕ НИ-ЛИБЕРАЛНИ.
 Прѣдставителство и депозитъ.
Англо-Американски Търговски Музей - София.
 Ул. "Витоша" № 15. Телефонъ № 1192.

Печатница „З о р а“, Варна.

Постояненъ складъ отъ всѣмъ видъ
1-КАЧЕСТВЕНИ МИНЕРАЛНИ МАСЛА
 на много износни условия и цѣни, при
И. М. ЩЕРНЛИВЪ & С-ие,
 София, Булевардъ „Дондуковъ“ № 46.
 Адресъ за телеграми „Щернливъ“ София
 Телефонъ № 1311.

Н. С. Дацовъ
(отъ търговската къща С. Ж. Дацовъ въ София)
ДЕДЕ-АГАЧЪ.
Занимава се съ Комисион. Експедиция и Прѣдствителство.
 Г. Г. Търговцитѣ могатъ за всички свѣдения и справки,
 да се отнасятъ до горната фирма.

Месробъ Мурадовъ
АДВОКАТЪ.
 Писалище сръщу Окръжния Сѣдъ.
 Телефонъ № 354.
ВАРНА.

Андрѣй Момеринъ
ФАБРИКА
 за кожи и кожени издѣлия
 Специалитетъ
ДАМСКИ ЧАНТИ.
 Габрово.

Сега или никога.

Въ човѣшкия животъ има единъ афоризъм, който гласи: „грѣшката на една минута съставлява мѣка и горестъ на дълъ животъ“. Въ единъ моментъ на политическа и морална слабостъ пие изгубихме Одринъ и, заедно съ него, изхода на Егейското море, при Деде Агачъ, а това съставлява, днесъ за днесъ, най-великото нещастие за нацията ни. То ще съставлява велико нещастие до край за нацията ни, ако сълѣваме политиката на работенна търливостъ, от-стѣпчивостъ и гунвостъ, ако раздора и инта ни така зашемедва да не можемъ да мислимъ и се упоминимъ — ако политиката на морална слабостъ ни застави да изпуснемъ единъ подиръ други всички благоприятни моменти, които ни се прѣдставятъ за да поправимъ грѣшката си отъ миналото и да изгубимъ отъ възбуждането, ако не повече, поне въ границитѣ на Одринъ до Мандра, т. е. поне она territory, която се прѣрѣзва съ железницата отъ Свиленградъ до Софуд и която съставлява прѣкът и най-близкѣ пътъ за обединението на старата съ новата България, но въ днешното си положение прѣдставлява единъ колното не-прѣодолимъ, толкова и опасна въ всѣко отношение за политическиятъ и националнитѣ ни интереси прѣграда, като прѣборъща нова пригледна България, формирана въ една колония за стара България.

Факта, че прѣзъ юли 1914 година Турция затвори тоя пъкъ, като въ продължение на почти двѣ седмици не ни допусна да се сношавме съ Деде-Агачъ и фактитъ, отъ друга страна, че държавната ѣ власть съ годима прѣдвидимъ ежегодно ни указва по нѣкоя и друга прѣчка, като спири и закъсѣва по 3—4 и 10 часа треновитѣ, които возятъ наши пѣтници; че тарашува въ нашата поща, както си ще и ѣ причинява голѣми закъснения; че обскира пѣтницитѣ или ги трира като затворници, заключвайки ги въ вагонитѣ и забранявайки имъ да надникнатъ въ турската територия или да погледнатъ прѣзъ прозорцитѣ на заключенитѣ вагои; че не се събоява да третира и женитѣ най-безогледно дали се затровна тѣхния срамъ и не се унижава тѣхната честь; че ежедневно промѣнява пѣтнитѣ разписания на влаковетѣ си, безразлично за пѣтници ли или за стоки сж, като ги пропуща да прѣминаватъ нѣкога само пощю време, а нѣкога само дена — по свой произволъ; че най-безобразно посѣва върху българ товарни тренове и затржра вагона (случая сж, задържанитѣ напо-слѣдкъ 120 вагона съ оръзъ, синь камъкъ и др. стоки не е единственъ), като загравва принадлежатѣ на български търговци стоки и т. н. и т. н. говори, че тази територия се държи отъ събѣдната най-много да пакости на интереситѣ ни и чинично да ни проворкара.

Но днесъ тѣмо тая територия е неизбѣжно нужна поради състоятел-ството, че като е затворенъ Босфора, като не е възможно да се сношавме прѣзъ Дарданелитѣ съ далечнитѣ и по-близки европейски и отъ другитѣ континенти тържачи; че двѣтъ ни прѣстанища на Черно море — Варна и Бургасъ стоятъ въ бездѣйствиетъ и пѣлно мъртвило, защото сж затворени и възпирани съвършено отъ свѣтътъ, намъ остава единственото пристанището Деде-Агачъ да проникваме въ тая тържища по море, а това проникване е невъзможно и нѣма да бѣде възможно, ако нѣмаме пѣлноправностъ и свобода въ прѣминаването, ако така нагло ни се затржва и застржпава пѣтъ прѣзъ Одринъ — Димотика — Мандра.

Тая пѣлноправностъ и свобода не-мислимо е да ѣ имаме нито днесъ, нито нѣкога въ други врѣмена по-приятско и съсѣдно право съ политически договори и съ търговски конвенции: турчина, вари го, пѣчи го, всѣкога си е турчинъ — за договоритѣ и конвенциитѣ счупена пара по дава, дослужа всѣкога е на колѣното му и удаде ли му се случай, той не се перемони нито съ правата, нито съ свободитѣ, прѣдобити чрезъ договори и конвенции отъ другитѣ нация. Ние видѣхме какъ турцитѣ зачотоха Лондонския договоръ; ежедневно виждаме и изпитваме горчивинитѣ отъ тѣхното изпълнение и на Цариградския протоколъ, съ който е освѣтено право и свободата на на безпрѣпѣтственъ пѣтъ за пѣтницитѣ ни и за прѣвозване на стокиитѣ ни. Турцитѣ както пѣхално потѣкнаха Лондонския договоръ, така по угодата си суспендиратъ и Цариградския протоколъ и

създаватъ ни тегло и мѣки непоносими.

Това тегло, тая мѣки трѣбва да се прѣкрятъ, трѣбва единъжъ за винаги да се прѣмахнатъ и колкото по-скоро, толкова по-добъръ — толкова по-лесно; отъ друга страна, това ще трѣбва да стане сега, защото бѣднитѣ още по-лоши намбрения на турцитѣ сръмо вѣтъ и особено сръмо пакостно на тая територия отъ нашитѣ закони и справедливи аспирации, се виждатъ отъ усиленитѣ приготовления около Димотика, Кузели Бургасъ и Одринъ, които се укѣрвяватъ и снабдяватъ съ войски отъ всѣкитѣ родове оръжия: около Димотика и Кузели-Бургасъ всѣки пѣтничъ вижда да работятъ форми пѣтническа работна сѣтница работница — аметета; около Одринъ работятъ десетки хиляди аметета, строятъ се 10—12 нови форта; пропарени сж всѣчки укѣрвени хребети съ посеини пѣтища и съ тѣсноколовни желѣзнопѣтнични линии; очевидно е построаването на Марица мостъ, върху който е прокарана и тѣсноколовна желѣзнопѣтнична линия, съсѣднѣвайки историческа Хайдар-пѣкъ съ знаменитото Панагъ-тепе. Всички тия съоржжения сж нови — въ войната прѣзъ 912/13 г. ги нѣмаше. Тѣ не имъ сж потребни за друго, а прѣдначинени сж намъ да укажатъ упорство, насъ да заплашатъ, намъ да напаостятъ, насъ да заставятъ да се откажемъ отъ правата си прѣдобити отъ крѣвѣта на 20) хиляди войници и съ унизителния договоръ отъ 1913 година.

Ние видѣхме се очитѣ си всичко това, което става въ тая турка територия и изпитаме въ душата си всѣкитѣ мѣки отъ прѣзрителното и унизителното отношение на турцитѣ сръмъ българитѣ, които минаватъ прѣзъ сѣмъта територия и казваме въ себе си, както би казалъ всѣки българинъ и всѣки нашъ държавникъ: „сега или никога!“. И, ако Турция прѣзъ 1913 година, по свѣтъ чужди или по свои авантюристически побуждения, нападна и отне тая сж крѣвѣ прѣдобрѣта отъ насъ територия, то защо и ние, по прецедентъ да не използваме момента да си ѣ вземемъ? Ей тѣй, на — да проведимъ една дѣвиза да окупира желѣзно-пѣтничната линия и да засѣднемъ тамъ. Правото! днесъ не ли е въ силата? И Ветманъ Холметъ, канцлера на канцлеритѣ не каза ли, че „договора“, това е книга бѣла, книга която човѣкъ може да употреби би въ отхожето мѣсто? Турцитѣ въ тѣлъ ни нападнаха и ни отнеха тия мѣста, отъ правото си сме да направимъ същото.

Ако Турция си позволява да нарушава нашето пѣй-свѣто право лично да се ползуваме отъ свободно пѣкуване и да развиваме търговията си безпрѣпѣтствено; ако тая си позволява най-вулгарнитѣ дѣяния сръмо лична неурисовенностъ на женитѣ и дѣцата ни, когато пѣтуватъ по тая линия; ако нашитѣ стоки ставатъ плячка на турското граблелство; ако турския пѣтничъ расте ежедневно толкова повече, колкото тѣхната боева готовностъ, растяща подъ прикритието на прѣтелството и братството, става по-голяма, по-крѣпка и по-силна, ние не трѣбва да се лугаме въ оведчу-ния, а прѣкъ и бойко да дѣйствиваме — просто на просто да ѣ окупираме територията Свиленградъ—Мандра. Въ настоящия моментъ тая територия има прѣсѣжлата цѣна, че ще даде животъ на страната ни — ще отвори пъкъ на търговията ни и ще принесе благодатъ за нацията ни.

АПЕЛЪ

къмъ търговцитѣ на пашкули.

Пашкулното производство въ ново прѣдобития градъ Софуд и околнѣта му е, което придава цѣна на тоя съсѣдка юнашка крѣвѣ прѣдобитъ кѣтъ. Отъ пѣеднократно писаното въ вѣстникътъ ни се знае, че и миналата негова слава се отдава на качеството на пашкулитѣ му, които не сж надминати въ никакъ другъ кѣтъ на свѣтъ; тѣхъ по добротѣственостъ ги пѣтнатъ на всѣкъдѣ въ европейскитѣ и американски центрове на копринопроизводството, най-сжжно ги цѣнятъ обаче въ Франция и въ Италия. Въ софудскитѣ пашкули и франкузитѣ, и италианцитѣ тропатъ, при нормални врѣмена, много пари. Но тая година и франкузитѣ и италианцитѣ сж въ война. Французи и италиански търговци на пашкули невѣроятно е да се явятъ на софудското пашкулно

тържище да купуватъ съ потъ и крѣвѣ изгараната тая година стока. Тържището наблюдава да се открие кѣтъ подовината на илудия юни мѣсецъ. Отъ здравословното състояние на бубитѣ и отъ методичното имъ хранене и отгледване, зависимо и отъ пѣлата пригодностъ на врѣмето въ периодитѣ на спането имъ, нашукитѣ обѣщаватъ да бѣжатъ и въ годѣмо изобилие, и ехтра по качеству. Това сж подупшви рѣзни спекулантѣ, които като силуети се явятъ въ Софуд да взѣхатъ безнадежностъ на проавъ водителитѣ, относително продаването имъ и подготвятъ лѣтва да ги купятъ тѣ на мъртви цѣни, а сѣлѣдъ това да ги извезатъ въ европейскитѣ тържища, тѣ да извезатъ двойно и тройно, а производителитѣ да не изпусаватъ нито труда си. Тѣ добъръ знаятъ, че при голѣмата пашкулна неурожайностъ въ Европа, най-много въ Франция и Италия, софудскитѣ пашкули ще се продаватъ тамъ че ги полчатъ — ще струватъ, баснословни цѣни и подмамватъ недо-бросѣвѣстни производителитѣ, които при липса на организираниетъ въ тържището, не могатъ да се съобиятъ съ информация, относително цѣнитѣ въ Европа.

Като имаме прѣдвидъ новото не-организирано положение на софудското пашкулно тържище и заблудата, въ която се поставятъ производителитѣ на пашкули отъ недобросѣвѣстни спекулантѣ, ние правимъ най-горещъ позивъ къмъ добритѣ и честнитѣ пашкулотърговци въ парството да се отзоватъ на тържището; тѣ ще спасятъ трудолюбивитѣ пашкулопроизводители отъ обвѣра, който имъ се тѣкми отъ злонамѣрени спекулантѣ и ще запалятъ репутето и стабилитата на тържището. Направеното отъ добритѣ български търговци ще бѣде актъ на високо патриотизмъ; това ще бѣде годѣмо насърчение на производителитѣ и сжчѣвърмено неопѣтна полза за цѣлата страна.

Ние правоваме отъ дѣлото на душата си истинскитѣ български капиталисти-търговци възсудено да употребятъ капиталитѣ си, но и още по-заслужено да дадатъ своето цѣнно насърчение на едно сжсно отечественно производство, което лоши или пришлци, за нищо немалеяще, търговци съ единъ замахъ цѣлятъ да разрушатъ.

Състоянието на посѣвитѣ.

(Сѣбѣдоня до Варненската житна борса отъ корреспондентитѣ въ житарскѣя ѣ районъ).

(Продължение отъ брой 633)

Гара Вѣлич-Долъ. Изобилие зимнитѣ и лѣтнитѣ посѣви сега отиватъ много добъръ. Но падналитѣ напослѣдкъ дѣждове, които продължиха отъ 10 до 14-й т. м., донесоха твърдѣ го-ляма полза, както на зимнитѣ сжщо и на лѣтнитѣ посѣви.

Забѣлѣва се напослѣдкъ много малко мана върху зимнитѣ посѣви, но не е врѣдна, понеже е съ малкъ размѣръ.

Гара Лесичери. Въ района на гарата на 3/4 отъ нивитѣ сж добъръ, а 1/4 иматъ рѣжда и сж смѣнителни, че не че могатъ направни зърно. Ечемака че даде добра реколта. Пролѣтнитѣ посѣви сж добри.

Дѣждовитѣ, които паднаха напослѣдкъ повлякна много добъръ, както на зимнитѣ, сжщо и на пролѣтнитѣ посѣви и се има надежда да се по-добратъ раждавитѣ жита.

Гара Каменицъ. Зимнитѣ посѣви за сега отиватъ много добъръ, съ малко изключени на житото. Падналитѣ дѣждове на 14 того, може би и него ще подобрятъ, забѣлѣжително е, че миналата годишна рѣжда, която бѣ по житата до сега липсва.

Пролѣтнитѣ посѣви до сега, освѣтъ овестъ и фий нищо друго не е починало, макаръ и сѣвно, а повечето отъ кукуруза не е засѣтъ. Сега сѣлѣдъ падналитѣ дѣждѣ, вероятно е да се засѣ повече, макаръ и късно — надеждата не е загубена.

Въобщо падналитѣ дѣждѣ, че бѣде благоприятенъ за пролѣтната, даже и за зимната реколта.

Шумени. Състоянието и развитието на всѣкитѣ зимни и пролѣтни посѣви въ района ни е добро. Прѣзъ миналата седмица паднаха доста дѣждове, които ще отразятъ много благоприятно за всѣкитѣ посѣви. Въ нѣкои обаче се забѣлѣва жетната рѣжда, обаче въ много слабъ размѣръ и която, ако не се увѣличи, нѣма да уваже никакво влияние на зърното.

Прѣславъ. Състоянието на посѣвитѣ въ района ни е добро. Особено ечемика, овеса, рѣжката, бобовитѣ, кукуруза, за сега сж отлични, фий

